

Zaaknummer : 01143027
Ons Kenmerk : ODH1525437
Datum : 14-01-2026

Beschikking

Omgevingswet - Flora- en fauna-activiteit

Onderwerp

Op 16 juli 2025 hebben wij een aanvraag om omgevingsvergunning voor een flora- en fauna-activiteit ontvangen als bedoeld in artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder g, van de Omgevingswet. De aanvraag is ingediend namens Universiteit Leiden. De aanvraag is ingediend voor de volgende vergunningplichtige handelingen:

- artikel 11.46, eerste lid, aanhef en onder a, van het Besluit activiteiten leefomgeving voor wat betreft het opzettelijk doden of vangen van de platte schijfhoren (Anisus vorticulus);
- artikel 11.46, eerste lid, aanhef en onder b, van het Besluit activiteiten leefomgeving voor wat betreft het opzettelijk verstoren van de platte schijfhoren (Anisus vorticulus);
- artikel 11.46, eerste lid, aanhef en onder c, van het Besluit activiteiten leefomgeving voor wat betreft het in de natuur opzettelijk vernielen of rapen van eieren van de platte schijfhoren (Anisus vorticulus);
- artikel 11.46, eerste lid, aanhef en onder d, van het Besluit activiteiten leefomgeving voor wat betreft het beschadigen of vernielen van de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de platte schijfhoren (Anisus vorticulus);
- artikel 11.47 eerste lid, aanhef en onder b, van het Besluit activiteiten leefomgeving voor onder zich hebben of vervoeren van de platte schijfhoren (Anisus vorticulus).

De aanvraag heeft betrekking op het aanleggen van nieuwe sportfaciliteiten waarbij oude en nieuwe duikers en bruggen aangelegd worden, met daarbij ook een nieuwe watergang aan de zijden van het Rosalind Franklinplein, de Einsteinweg, J.H. Oortweg en Wassenaarseweg te leiden. De omgevingsvergunning wordt aangevraagd voor de periode 1 december 2025 tot en met 31 december 2029.

Besluit

Wij besluiten:

- I. de aangevraagde omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit te **verlenen** aan Universiteit Leiden;
- II. de in het vervolg van deze beschikking opgenomen voorschriften te verbinden aan deze omgevingsvergunning;
- III. de onder “Relevante documenten” genoemde stukken onderdeel te laten zijn van deze omgevingsvergunning;

- IV. dat deze omgevingsvergunning geldig is vanaf de dag waarop vier weken zijn verstreken sinds de dag van bekendmaking, tot en met 31 december 2029.

Ondertekening

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
namens dezen,

D.C.G. Ruseler, MSc
Hoofd Toetsing & Vergunningverlening Milieu
van de Omgevingsdienst Haaglanden

Appendices

- I. Exacte locaties nieuwe duikers, bruggen en waterloop.
- II. Nieuwe inrichting.
- III. Onderzoeksgebied.

Rechtsmiddelen

Voor de mogelijkheid rechtsmiddelen aan te wenden tegen deze beschikking wijzen wij op de desbetreffende tekst in het begeleidende schrijven.

VOORSCHRIFTEN

Algemeen

1. De vergunninghouder dient:
 - a. de start van de flora- en fauna-activiteit (waaronder ook het ongeschikt maken) uiterlijk twee weken van tevoren te melden;
 - b. het ecologisch werkprotocol bij de startmelding mee te sturen;
 - c. relevante wijzigingen in de uitvoering uiterlijk één maand van tevoren te melden. Het betreft wijzigingen die van invloed kunnen zijn op de effectbeoordeling van de aanvraag en/of de uitvoering van de voorgestelde mitigerende en/of compenserende maatregelen; en
 - d. de datum van beëindiging van de werkzaamheden uiterlijk één week voor de beëindiging te melden.

Bovenstaande meldingen dienen gericht te worden aan de Unit Groen, Bodem en Opsporing van de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid, Postbus 550, 3300 AN te Dordrecht, telefoonnummer 078-7708585, e-mailadres toezichtnatuur@ozhz.nl onder vermelding van 'Flora- en fauna-activiteit'. De meldingen mogen schriftelijk of digitaal worden gedaan.

2. De vergunninghouder dient, met inachtneming van de voorschriften in deze omgevingsvergunning, de maatregelen uit te voeren zoals beschreven in het rapport 'Activiteitenplan' van juli 2025 en de gegevens 'Reactie op Verzoek aanvullende informatie, planning en toelichting ontwerpkeuzes' van 24 november.
3. Indien één of meerdere in voorschrift 2 bedoelde maatregelen onverhoopt niet uitvoerbaar zijn, dienen hiervoor minimaal gelijkwaardige maatregelen voor wat betreft de functionaliteit en effectiviteit voor de betreffende soort(en) te worden getroffen. Deze maatregelen dienen, uiterlijk één maand voorafgaand aan de uitvoering ter goedkeuring aan de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid te worden voorgelegd. De alternatieve maatregelen mogen na goedkeuring worden toegepast.
4. De vergunninghouder is ervoor verantwoordelijk dat zijn personeel en eenieder die betrokken is bij de uitvoering van het project op de hoogte is van de voorschriften en maatregelen in deze omgevingsvergunning en dat ze toegepast worden.
5. De uitvoering van alle mitigerende en compenserende maatregelen dient te worden begeleid door een ecologisch deskundige¹ op het gebied van de aangevraagde beschermde soorten.
6. Er dient een ecologisch werkprotocol te worden opgesteld. Hierin dient in ieder geval het volgende te worden opgenomen:
 - a. de contactgegevens van de begeleidende ecologisch deskundige(n);
 - b. hoe omgegaan wordt met de voorwaarden zoals opgenomen in de voorschriften;
 - c. de locaties van de huidige verblijfplaatsen binnen het plangebied (inclusief foto- en/of kaartmateriaal);
 - d. een omschrijving en planning van de uit te voeren werkzaamheden;

¹ Een ecologisch deskundige is iemand die ecologisch advies geeft en/of werkzaamheden begeleidt op het gebied van leefgebieden en (beschermde) soorten. Deze persoon heeft schriftelijk aantoonbare ervaring en specifieke ecologische kennis, voortkomend uit of vergelijkbaar met een afgeronde mbo-, hbo- of universitaire opleiding, met als zwaartepunt Nederlandse ecologie. De ecologisch deskundige heeft voldoende kennis en jarenlange ervaring om ecologisch onderzoek uit te kunnen voeren en advies te kunnen geven. Deze persoon:

(her)kent de functionaliteit van leefgebieden van (beschermde) soorten;
heeft kennis van de algemeen erkende onderzoeks- en monitoringsmethoden;
kan resultaten onderbouwd rapporteren en ecologische werkprotocollen uitwerken;
kan anticiperen op en heeft voortschrijdend inzicht in het uitvoeren van ecologisch werk in de praktijk;
kan specifieke ecologische maatregelen toepassen en begeleiden;
kan aanvragen gericht op soortenbescherming opstellen of daarbij ondersteunen;
zet zich aantoonbaar actief in op het gebied van soortenbescherming en is werkzaam of aangesloten bij Nederlandse natuurorganisaties, (semi)overheidsinstanties of een (ecologisch) adviesbureau dat bij voorkeur is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus.

- e. de mitigerende en compenserende maatregelen (inclusief foto- en/of kaartmateriaal); en
 - f. de momenten waarop ecologische begeleiding ingeschakeld wordt.
7. Er dient door de ecologisch deskundige een logboek te worden bijgehouden van de ecologische begeleiding. Hierin dient in ieder geval het volgende te worden opgenomen:
- a. een verslag van de uitvoering en begeleiding van de mitigerende en compenserende maatregelen (inclusief foto- en/of kaartmateriaal);
 - b. een overzicht van de uitgevoerde controles en de (weer)condities waaronder deze hebben plaatsgevonden; en
 - c. de ecologische onderbouwing van de vrijgave van het plangebied voor de start van de werkzaamheden.
8. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient een exemplaar van deze omgevingsvergunning, het ecologisch werkprotocol en het logboek op de locatie van de werkzaamheden aanwezig te zijn en op verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren. De genoemde documenten mogen, mits leesbaar, digitaal worden getoond.

Soortspecifieke voorschriften

9. Voorafgaand aan de werkzaamheden dient de platte schijfhoren en geschikte watervegetatie te worden verplaatst. Hieraan zijn de volgende voorwaarden verbonden:
- a. alle voor de platte schijfhoren geschikte watervegetatie inclusief kluit dient vanuit het werkgebied te worden verplaatst;
 - b. het verplaatsen van deze watervegetatie dient uitgevoerd te worden in de periode juni tot en met september;
 - c. de watervegetatie dient verplaatst te worden naar watergangen binnen het onderzoeksgebied, waarin de platte schijfhoren niet is aangetroffen, welke aangesloten zijn aan de oorspronkelijke watergangen of zijn aangesloten op hetzelfde slotenstelsel of de nieuwe watergangen, welke gereed dienen te zijn vóór deze handeling;
 - d. er mag slib worden overgezet naar deze watergangen.

Aanwijzingen voor gebruik

- Deze omgevingsvergunning geldt alleen voor de soorten en flora- en fauna-activiteit die in dit besluit genoemd zijn en voor de werkzaamheden die conform de aanvraag uitgevoerd worden, voor zover in deze omgevingsvergunning zelf niet anders aangegeven is.
- Indien de vergunninghouder de onderhoudsverplichting van gerealiseerde maatregelen wenst over te dragen aan een derde, dan moet de vergunninghouder zorgdragen voor het contractueel vastleggen daarvan.
- Indien de vergunninghouder deze omgevingsvergunning wil overdragen, geldt op grond van artikel 5.37, tweede lid, van de Omgevingswet een informatieplicht. De huidige vergunninghouder dient ten minste vier weken voorafgaand aan de wijziging het bevoegd gezag hierover te informeren. Hierbij dienen de gegevens te worden verstrekt zoals genoemd in artikel 7.216 van de Omgevingsregeling.
- Indien de vergunninghouder deze omgevingsvergunning wil verlengen, dient tijdig en bij voorkeur zes maanden voorafgaand aan het aflopen van de geldigheidstermijn een aanvraag te worden gedaan via het Omgevingsloket. De aanvraag dient te voldoen aan de indieningsvereisten.

Zorgplicht en ongewoon voorval

In de Omgevingswet zijn algemene zorgplichten opgenomen voor de fysieke leefomgeving. Voor alle van nature in het wild levende planten en dieren en hun leefgebied geldt daarnaast de specifieke zorgplicht zoals opgenomen in artikel 11.27 van het Besluit activiteiten leefomgeving. In het kader van de specifieke zorgplicht dient onder meer rekening gehouden te worden met broedgevallen van vogels. Verstoring van broedgevallen van vogels dient te worden voorkomen. Voor het broedseizoen wordt geen standaardperiode gehanteerd. Van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode.

Ook dient u rekening te houden met het onverwijld melden van een ongewoon voorval als bedoeld in artikel 11.34 van het Besluit activiteiten leefomgeving. Dit geldt als er tijdens de uitvoering van flora- en fauna-activiteiten een gebeurtenis plaatsvindt die direct gevolgen heeft voor de natuur. In dat geval dient u direct contact op te nemen met de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid (voorschrift 1).

OVERWEGINGEN

Aanleiding

Op 16 juli 2025 hebben wij een aanvraag om omgevingsvergunning voor een flora- en fauna-activiteit ontvangen als bedoeld in artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder g, van de Omgevingswet (hierna: Ow). De aanvraag is ingediend namens Universiteit Leiden. De aanvraag met DSO-nummer 20250716 00366 000 betreft het aanleggen van nieuwe sportfaciliteiten en daarbij het verwijderen van oude en het aanleggen van nieuwe duikers en bruggen en een gehele nieuwe watergang langs het Rosalind Franklinplein, de Einsteinweg, J.H. Oortweg en Wassenaarseweg te Leiden. De werkzaamheden staan gepland te starten op 1 december 2025 en duren naar verwachting tot uiterlijk 31 december 2029. De omgevingsvergunning is aangevraagd voor de periode 1 december 2025 tot en met 31 december 2029.

Relevante documenten

Bij de aanvraag zijn de volgende gegevens ingediend, die gebruikt zijn voor de inhoudelijke beoordeling:

- Het verzoek, DSO, kenmerk: 20250716 00366 000, 16 juli 2025 (ODH1450239);
- Quicksan, Bureau Stadnatuur, kenmerk: 3099, 22 januari 2025 (ODH1450237);
- Vervolgonderzoek, Bureau Stadsnatuur, kenmerk: 3152, 12 september 2025 (ODH1506827);
- Nader onderzoek 2020, EIS Kenniscentrum Insecten, kenmerk: EIS2020-010, juni 2020 (ODH1450235);
- Nader onderzoek 2025, EIS Kenniscentrum Insecten, kenmerk: EIS2025-19, juni 2025 (ODH1450225);
- Activiteitenplan, Bureau Stadsnatuur, kenmerk: 3242, juli 2025 (ODH1450216);
- Reactie op Verzoek aanvullende informatie 01143027- ODH1527091, Bureau Stadsnatuur, kenmerk: bSR-1505, 21 november 2025 (ODH1586968);
- Planning v1 22, Wallaard Noordeloos B.V., kenmerk: 25A0107, 30 oktober 2025 (ODH1586966);
- Toelichting ontwerpkeuzes i.r.t. Platte schijfhoren, Bureau Stadsnatuur, 10 november 2025 (ODH1586961).

Procedure

Reguliere voorbereidingsprocedure

Titel 4.1 van de Algemene wet bestuursrecht en artikel 16.64 van de Ow zijn toegepast op deze aanvraag.

Overeenkomstig artikel 16.57 van de Ow is kennisgegeven van de aanvraag via www.officielebekendmakingen.nl.

Beslistermijn

Gelet op artikel 16.64, eerste lid, van de Ow is de termijn voor de afhandeling van de aanvraag acht weken. Met toepassing van artikel 16.64, tweede lid, van de Ow hebben wij deze termijn op 23 juli 2025 met zes weken verlengd.

Volledigheid aanvraag

Na ontvangst van de aanvraag hebben wij deze getoetst op volledigheid. In de Omgevingsregeling zijn naast algemene ook specifieke indieningsvereisten opgenomen waar een aanvraag omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit aan dient te voldoen. Ook hebben wij getoetst of de aangeleverde gegevens voldoende zijn voor de voorbereiding van de beschikking en het inhoudelijk beoordelen van de aanvraag.

Omdat de aanvraag onvolledig was, is op 5 november 2025 verzocht de nog ontbrekende gegevens aan te leveren. Op 24 november 2025 hebben wij de gevraagde gegevens ontvangen en is de behandeling van de aanvraag voortgezet.

Wij zijn van oordeel dat de aanvraag voldoet aan de wettelijke indieningsvereisten en voldoende informatie bevat voor een inhoudelijke beoordeling van de gevolgen van de flora- en fauna-activiteit op de betrokken beschermde soort(en).

Bevoegd gezag

De flora- en fauna-activiteit wordt verricht binnen de provincie Zuid-Holland. Gelet op de bepalingen in artikel 5.10, eerste lid, aanhef en onder e, van de Ow en artikel 4.6, eerste lid, aanhef en onder e, van het Omgevingsbesluit zijn wij bevoegd gezag voor de beoordeling van de aanvraag.

Participatie

De opzet en uitkomsten van het participatieproces zijn op grond van artikel 7.4 van de Omgevingsregeling onderdeel van de aanvraag. Bij deze aanvraag heeft geen participatie plaatsgevonden.

Inwerkingtreding

Artikel 16.79, eerste lid, aanhef en onder a, van de Ow bepaalt dat een omgevingsvergunning in werking treedt met ingang van de dag na de dag waarop het besluit is bekendgemaakt. In artikel 16.79, tweede lid, van de Ow staat dat in afwijking van het eerste lid het bevoegd gezag in de omgevingsvergunning bepaalt dat die in werking treedt met ingang van de dag waarop vier weken zijn verstreken sinds de dag van bekendmaking of terinzagelegging als naar zijn oordeel:

- a. het verrichten van de activiteit die de omgevingsvergunning mogelijk maakt binnen die vier weken kan leiden tot een wijziging van een bestaande toestand die niet kan worden hersteld; en
- b. de regels over het verlenen van de omgevingsvergunning ertoe strekken die bestaande toestand te beschermen.

Gelet op het feit dat binnen vier weken een dier kan worden gedood op grond van deze omgevingsvergunning, zijn wij van mening dat artikel 16.79, tweede lid, van de Ow van toepassing is. Daarom bepalen wij dat de omgevingsvergunning in werking treedt met ingang van de dag waarop vier weken zijn verstreken vanaf de dag van bekendmaking of terinzagelegging.

Toetsingskader en grondslag beschikking

De aanvraag is getoetst aan artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder g, van de Ow, waarin is opgenomen dat het verboden is om aangewezen flora- en fauna-activiteiten uit te voeren zonder omgevingsvergunning. In het Bal worden deze flora- en fauna-activiteiten benoemd en zijn de beschermingsregimes opgenomen voor inheemse planten en dieren. Het eerste regime geldt voor vogels op grond van de Vogelrichtlijn. Het tweede regime geldt voor planten en dieren op basis van de Habitatrichtlijn en de Verdragen van Bern en Bonn. Het derde regime beschrijft de bepalingen voor andere (nationaal beschermde) soorten. De aanvraag is tevens getoetst aan de Zuid-Hollandse Omgevingsverordening en de Beleidsregel uitvoering Wet natuurbescherming Zuid-Holland.

De omgevingsvergunning is aangevraagd voor de platte schijfhoren, dit is een van nature in Nederland in het wild levende diersoort genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn. De platte schijfhoren is tevens opgenomen in bijlage II bij het Verdrag van Bern.

Paragraaf 11.2.3 van het Bal, met betrekking op de Habitatrichtlijn en de Verdragen van Bern, bepaalt voor welke flora- en fauna-activiteiten met gevolgen voor plant- en diersoorten een omgevingsvergunning nodig is. Artikel 8.74k van het Bkl geeft de voorwaarden voor het kunnen verlenen van een omgevingsvergunning.

Op grond van artikel 11.46, eerste lid, aanhef en onder a, b, c en d van het Bal geldt een verbod op het uitvoeren van flora- en fauna-activiteiten zonder omgevingsvergunning voor:

- het opzettelijk doden of vangen van de platte schijfhoren;
- het opzettelijk verstoren van de platte schijfhoren;
- het opzettelijk rapen of vernielen van eieren van de platte schijfhoren;
- het beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de platte schijfhoren.

Op grond van artikel 11.47, eerste lid, aanhef en onder b, van het Bal is het verboden om de platte schijfhoren, anders dan voor verkoop, onder zich te hebben of te vervoeren.

Op grond van artikel 8.74k, eerste lid, van het Bkl wordt een omgevingsvergunning slechts verleend indien:

- er geen andere bevredigende oplossing voor het verrichten van de activiteit bestaat;
- de activiteit nodig is omdat tenminste één van de belangen genoemd in artikel 8.74k, eerste lid, aanhef en onder b, van het Bkl aan de orde is; en
- de activiteit geen afbreuk doet aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

Op grond van artikel 8.74r, eerste lid, van het Bkl, worden aan een omgevingsvergunning voor een flora- en fauna-activiteit als bedoeld in artikel 11.46, eerste lid van het Bal voorschriften verbonden over de te gebruiken middelen.

Tot slot geldt voor alle inheemse soorten in alle gevallen de specifieke zorgplicht (artikel 11.27 van het Bal). Het gaat dan zowel om beschermde als onbeschermde dier- en plantensoorten. De zorgplicht geldt ongeacht of er een vrijstelling geldt of een omgevingsvergunning is verleend. In de specifieke zorgplicht wordt bepaald dat eenieder zoveel als redelijkerwijs mogelijk is, schade aan deze soorten dient te voorkomen.

Beoordeling

Natuurwaardenonderzoek en vergunningplicht

Universiteit Leiden is voornemens om werkzaamheden uit te voeren in het plangebied gelegen tussen het Rosalind Franklinplein, de Einsteinweg, J.H. Oortweg en Wassenaarseweg te Leiden. Samengevat zijn de voorgenomen werkzaamheden als volgt:

- het maaien en afruimen van riet in watergang;
- het verwijderen van bomen;
- het verwijderen van bestaande verharding/betonplaten;
- het afdammen van watergang;
- het plaatsen van damwand;
- het heien van funderingspalen;
- het ontgraven van grond;
- het uitvoeren van grondwerk;
- het uitvoeren van bemaling;
- het aanbrengen van beschoeiing;
- het plaatsen en aansluiten van put inclusief uitstroombak;
- het realiseren van landhoofden en vleugelwanden;
- het aanbrengen van stootplaten;
- het monteren van brugdekken;
- het uitvoeren van natte knopen;
- het plaatsen van wandelementen;
- het monteren van stalen leuningen;
- het monteren van stalen toegangspoorten;
- het uitvoeren van metselwerk;
- het plaatsen van deksloven;
- het aanbrengen van mantelbuizen;
- het plaatsen van U-bak;
- het leggen van duikerbuizen;
- het aanvullen van grond;

- het uitvoeren van straatwerk en terreinafwerking;
- het plaatsen van openbare verlichting;
- het uitvoeren van bijkomende werkzaamheden.

In 2020 en 2025 heeft nader onderzoek plaatsgevonden naar de aanwezigheid van de platte schijfhoren binnen het plangebied. Het onderzoek is uitgevoerd conform het HabSlak-protocol (2014) van Stichting ANEMOON voor de platte schijfhoren. In 2020 is onderzoek gedaan over een groter onderzoeksgebied waarbij de platte schijfhoren is aangetroffen in zeventien van de vijftientig onderzochte watergangen. Hierbij zijn gemiddeld 22 individuen waargenomen per meetlocatie. In 2025 is aanvullend onderzoek gedaan in de sloten die binnen het plangebied liggen waar de werkzaamheden uitgevoerd gaan worden. Hierbij zijn zes specifieke punten onderzocht waar werkzaamheden zullen plaatsvinden. Op alle zes locaties is de platte schijfhoren aangetroffen, in lage aantallen van twee tot drie individuen per locatie. De onderzoeksgebieden van 2020 en 2025 zijn weergegeven in appendix III. In 2025 is alleen onderzoek gedaan naar eDNA en is niet met schepnetten gewerkt. Dit achten wij voldoende, omdat de soort ook al in 2020 is aangetroffen. Daarmee zijn wij van mening dat de onderzoeksinspanning voldoende is en de functies van het plangebied voor de platte schijfhoren voldoende in kaart zijn gebracht.

Met de geplande werkzaamheden gaan rust- en verblijfplaatsen tijdelijk verloren en worden individuen en eieren van de platte schijfhoren gevangen en verplaatst waarbij deze onbedoeld gedood of vernield kunnen worden. Dit valt onder schadelijke handelingen zoals bedoeld in 11.46, eerste lid, aanhef en a tot en met d, van het Bal.

Belangenonderbouwing

De omgevingsvergunning is aangevraagd op grond van het belang 'de volksgezondheid of de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten' zoals genoemd in artikel 8.74k, eerste lid, aanhef en onder b, van het Bkl.

Het belang van de voorgenomen werkzaamheden is in de aanvraag toegelicht in het Activiteitenplan. De Universiteit Leiden speelt een centrale maatschappelijke rol binnen het Leiden Bio Science Park (LBSP), zowel op gebieds- als gebouwniveau. De universiteit trekt dagelijks duizenden studenten en medewerkers naar het gebied, wat versterkt wordt door de ontwikkeling van het aangrenzende Entreegebied. Het nieuwe sportcentrum van de universiteit, dat op 1 december 2025 opgeleverd wordt, wordt een multifunctionele voorziening die intensief gebruikt zal worden door studenten, medewerkers, sportverenigingen, buurtbewoners en bedrijven. De faciliteit biedt ruimte voor recreatief en competitief sporten, huisvesting van sportverenigingen, het afnemen van tentamens, het houden van evenementen en samenwerking met lokale partijen. Met ruim 34.000 studenten en duizenden medewerkers, en een studentensportorganisatie met meer dan 10.000 leden, is de verwachte bezetting van het sportcentrum hoog. Het sportcentrum zal zeven dagen per week, van ochtend tot avond toegankelijk zijn. Tijdens tentamenweken worden circa 1.500 studenten per dag verwacht. Voor de bereikbaarheid en veiligheid van het sportcentrum en de bijbehorende sportvelden is de aanleg van nieuwe duikerbruggen essentieel. Deze bruggen zorgen voor toegang vanaf de Wassenaarseweg en het Rosalind Franklinpad. Ze zijn noodzakelijk voor de dagelijkse verplaatsingen van gebruikers, de toevoer van goederen en de bereikbaarheid voor nood- en hulpdiensten.

Gelet op het voorgaande zijn wij van oordeel dat het aan de aanvraag ten grondslag gelegde wettelijke belang voldoende is onderbouwd om de tijdelijke negatieve effecten op platte schijfhoren, welke als gevolg van de uitvoering van het project zullen optreden, te rechtvaardigen.

Geen andere bevredigende oplossing

Er wordt een nieuw sportcentrum ontwikkeld. Om dit terrein beter toegankelijk te maken dienen er duikerbruggen aangelegd en verwijderd te worden en wordt een gehele nieuwe watergang gegraven. Vanwege de aanwezigheid van de platte schijfhoren dient hiervoor een omgevingsvergunning aangevraagd te worden. In de aanvraag is aangegeven welke alternatieven zijn overwogen en is een onderbouwing gegeven waarom deze alternatieven geen andere bevredigende oplossing zijn.

Locatie

De locaties voor de plaatsing van bruggen en duikers zijn gekozen om toegankelijkheid, verkeersdoorstroming en verkeersveiligheid te waarborgen. Er waren geen alternatieve locaties beschikbaar die aan deze eisen voldeden én tegelijkertijd minder verstorend of schadelijk zouden zijn dan de huidige keuzes.

Inrichting en werkzaamheden

Waar mogelijk worden bij de inrichting echte bruggen geplaatst. Deze hebben nauwelijks negatieve effecten op de platte schijfhoren. Ook bevatten echte bruggen onderwaterbeschoeiing, wat gunstig is voor de soort. Vanwege zware verkeersbelasting is er voor gekozen om op de locaties A, C en D duikerbruggen te realiseren vanwege de noodzakelijke draagkracht voor nood- en hulpdiensten en logistiek verkeer. In appendix I zijn de exacte locaties van de bruggen aangegeven. Bij de uitvoering van werkzaamheden zijn verschillende alternatieven overwogen. Daarbij is overwogen om de werkzaamheden gefaseerd uit te voeren door het plangebied op te delen in kleine clusters. Echter zou hierdoor een langere doorlooptijd zijn en zou dit kostentechnisch ongewenst zijn. Uitvoering buiten de voortplantingsperiode in het najaar en winter vermindert verstoring, maar beperkt de mogelijkheid tot verplaatsing van vegetatie. Uitvoering in het groeiseizoen in het voorjaar en zomer biedt juist meer vegetatie, maar verhoogt het risico op verstoring door hogere aantallen exemplaren. Ook een combinatie van maatregelen met tijdelijke opvang is onderzocht, maar vraagt extra planning en kosten. Ecologische monitoring vooraf zou helpen bij het bepalen van de optimale periode, maar verlengt de voorbereidingsperiode aanzienlijk. Technische alternatieven zoals noodbruggen of dammen zijn overwogen, maar brengen hogere complexiteit en kosten met zich mee. Bovendien zou het leefgebied van de platte schijfhoren met deze alternatieve werkwijze eveneens verstoord worden.

Wat betreft de werkzaamheden worden alle mogelijke compenserende uitvoeringsmaatregelen getroffen om effecten op de soort te verminderen, hetgeen wordt opgenomen en geborgd in een ecologisch werkprotocol.

Planning

Bij de planning van de werkzaamheden is rekening gehouden met de kwetsbare periode(n) van de platte schijfhoren. De werkzaamheden staan gepland te starten op 1 december 2025. Fasering is onwenselijk omdat de werkzaamheden bestaan uit kleine locatie ingrepen. Deze kunnen allen binnen een jaar uitgevoerd worden. Voorgeschreven is dat de watervegetatie verplaatst dient te worden. Dit mag uitsluitend in de periode juni tot en met september verplaatst worden omdat in die periode de kans het grootst is dat de watervegetatie zich succesvol vestigt en daarmee nieuw geschikt leefgebied voor de platte schijfhoren creëert. Daarmee worden mitigerende maatregelen getroffen om effecten op de soort te verminderen.

Conclusie

Met de gekozen werkwijze, planning en periode van uitvoering, wordt schade aan platte schijfhoren zoveel mogelijk voorkomen. Gelet op de noodzaak en wijze van uitvoering is voldoende aangetoond dat er geen andere bevredigende oplossing aanwezig is.

Staat van instandhouding

Om een omgevingsvergunning te mogen verlenen, mag kortgezegd de staat van instandhouding van de aangevraagde beschermde soort(en) niet verslechteren. Onderdeel van deze toetsing is ook of er mogelijk sprake is van cumulatieve effecten.

De platte schijfhoren is een kwetsbare zoetwatermossel die in Nederland zeldzaam voorkomt, vooral buiten laag-Nederland. De soort staat onder druk door verlies van leefgebied, vervuiling en intensief onderhoud van sloten, vooral in agrarische gebieden. Hoewel de waterkwaliteit in grote wateren is verbeterd, blijven kleinere wateren kwetsbaar voor vermessing. Herstel is mogelijk als de waterkwaliteit verbetert, maar buiten Natura 2000-gebieden is de kans op een robuuste populatie klein. Landelijk wordt de staat van instandhouding daarom als matig ongunstig beschouwd met een opgave gericht op behoud. In andere Europese landen komt de soort slechts in kleine leefgebieden voor of ontbreekt ze. In meerdere landen geldt de soort als met uitsterven bedreigd. Onder meer in Groot-Brittannië is de soort dermate zeldzaam, dat ter behoud van de soort geadviseerd wordt exemplaren uit te zetten in ogenschijnlijk geschikte biotopen. Elders hebben om dezelfde reden al overzetacties plaatsgevonden, zoals in het stroomgebied van de Elbe.² Hoewel de soort in Nederland nog steeds voorkomt in veengebieden en langs rivieren, is er een significante afname in areaal waargenomen ten opzichte van voorgaande jaren. De platte schijfhoren komt in het grootste deel van de provincie Zuid-Holland voor, de kern van de landelijke verspreiding van de platte schijfhoren. Binnen de gemeente Leiden komt de soort enkel voor in het LBSP en de Oostvlietpolder. In andere delen van de stad is de soort niet aangetroffen. Dit komt door ongeschikte waterkwaliteit en historische bebouwing. In de Oostvlietpolder lijkt de populatie stabiel. In het LBSP is de Platte schijfhoren verspreid aanwezig. Voornamelijk lage aantallen worden aangetroffen. In enkele specifieke watergangen zoals langs de trambaan ten zuiden van de Zernikedreef, bij Astellas en rondom het sportveld aan de Einsteinweg worden grotere aantallen waargenomen. Omdat de watergangen binnen het gebied met elkaar verbonden zijn, kan de platte schijfhoren zich bij doorspoeling tijdens droogte met de stroming verplaatsen en zich zo verspreiden naar andere delen van het gebied.

Maatregelen

Om negatieve effecten van de werkzaamheden op de staat van instandhouding van de platte schijfhoren tot een minimum te beperken, worden maatregelen voorgesteld zoals beschreven in 'activiteitenplan' van juli 2025 en de gegevens van 24 november 2025.

De voorgestelde maatregelen om de negatieve effecten van de voorgenomen werkzaamheden zoveel mogelijk te mitigeren en te compenseren achten wij voldoende. Hieronder lichten wij dit toe. In deze beschikking zijn verder algemene voorschriften opgenomen voor een juiste toepassing en naleving van de omgevingsvergunning door de vergunninghouder en gemachtigde(n).

Als gevolg van de werkzaamheden wordt op vijf locaties, zoals weergegeven in appendix I, leefgebied van de platte schijfhoren verstoord en dient de geschikte vegetatie verplaatst te worden waarbij onbedoeld ondanks mitigerende maatregelen te treffen, individuen gedood kunnen worden of eieren vernietigd worden. Voorafgaand aan de werkzaamheden wordt het waterdeel waar de activiteit plaatsvindt afgezet met een schot. Hierna wordt de geschikte vegetatie³ voor de platte schijfhoren overgeplaatst naar een watergang waarvan bekend is dat daar geen platte schijfhoren zit. De watervegetatie dient inclusief kluit overgeplaatst te worden. Hierbij dient de kluit uitgestoken te worden met een schep. De watergangen waarin de watervegetatie wordt overgezet dienen, net als de oorspronkelijke watergangen, ten noorden van de Einsteinweg te liggen om cumulatieve effecten met andere projecten te voorkomen. Na afronding van de werkzaamheden worden de schotten verwijderd en worden de gehele watergangen weer toegankelijk.

² Zie: <https://www.anemoon.org/projecten/natura2000/soortprofielen/platte-schijfhoren>

³ Boesveld, A., Gmelig Meyling, A. W., & van Lente, I. (15 oktober 2024). *Platte schijfhoren*. Stichting ANEMOON. Geraadpleegd op 12 december 2025, van <https://www.anemoon.org/projecten/natura2000/soortprofielen/platte-schijfhore>

Na de aanleg van de nieuwe duikers en bruggen zullen de watergangen door natuurlijke successie weer gekoloniseerd worden. Na de aanleg van de nieuwe watergang worden kleine hoeveelheden punt- en sterrenkroos overgebracht vanuit nabijgelegen plantenrijke watergangen. Dit vergroot de kans op kolonisatie door de platte schijfhoren. Het ontwerp en beheer van de watergangen wordt afgestemd op de ecologische eisen van de platte schijfhoren. Hierbij wordt gewerkt volgens de Gedragscode soortenbescherming voor gemeenten. Hierbij dienen de watergangen gefaseerd onderhouden (gebaggerd) te worden. Er mag jaarlijks maximaal 25% van het leefgebied van de platte schijfhoren worden aangetast voor noodzakelijk onderhoud, mits dit onder ecologische begeleiding gebeurt, essentieel leefgebied behouden blijft, waterplanten vooraf ecologisch verantwoord worden verplaatst, en na afloop weer 100% van het leefgebied beschikbaar is. Om zuurstofarme watergangen door bladinvall te voorkomen worden de watergangen periodiek geschoond en gebaggerd. Hierbij wordt rekening gehouden om niet tot op de minerale kleibodem uit te baggeren. In het beheer wordt onderscheid gemaakt tussen vijf gebiedsdelen, met als uitgangspunt dat ten minste één oeverzijde lage vegetatie behouden blijft om voldoende zonlicht toe te laten. Bij de aanplant van bomen wordt expliciet rekening gehouden met schaduwwerking op het water.

Het direct afvangen met schepnet en overplaatsen van de platte schijfhoren wordt niet als een effectieve maatregel beschouwd, omdat de platte schijfhoren zeer gevoelig is voor veranderingen in leefgebied en waterkwaliteit. Hierdoor is de overlevingskans bij verplaatsing zeer laag. Bij mitigatie wordt daarom de focus gelegd op het overbrengen van geschikte watervegetatie, zodat nieuw geschikt leefgebied kan ontstaan dat door natuurlijke successie gekoloniseerd wordt. Deze werkzaamheden dienen plaats te vinden in de meest geschikte periode, waarin de vegetatie de grootste kans heeft om zich succesvol te vestigen. Dit betreft de maanden juni tot en met september.

Voor de nieuwe watergang langs de Max Planckweg wordt gekozen voor een inrichting met ondiepe vooroevers. De westelijke oever krijgt graslandbeheer met drie maaibeurten per jaar (mei, juli, september) om pionier- en rietruigte te beperken. De oostelijke oever krijgt opgaande vegetatie, die enkel in de ochtend schaduw veroorzaakt. Rietgroei wordt hier met periodiek beheer tegengegaan. Bij de sloot langs het Rosalind Franklinpad wordt een vergelijkbaar graslandbeheer toegepast aan de westzijde en aan de oostzijde wordt opgaande vegetatie gerealiseerd, met beperkte schaduwwerking in de ochtend. De sloot langs de Einsteinweg is grotendeels verruigd en wordt deels overschaduw door opschot en aanplant. Ter compensatie wordt een traject van 40 meter vrijgemaakt van hoge vegetatie, waar extensief graslandbeheer wordt toegepast. Ook de omgeving van een geplande duikerbrug wordt vrijgehouden van bomen en struweel om zonbestraling te garanderen. Langs de J.H. Oortweg richt het beheer zich op het beperken van struweelvorming en houtopslag. De groei en uitbreiding van de bestaande structuren worden door middel van hakhoutbeheer beperkt. Het riet op de oostoever wordt tweemaal per jaar gemaaid, in april of mei en september. De noordelijke sloot langs de Wassenaarseweg heeft een zachte oever met onderwaterbeschoeiing. Deze oever wordt als extensief grasland beheerd. Voor de onderwaterbeschoeiing kan er gekozen worden voor duurzame en natuurvriendelijke beschoeiing. De zuidoever is natuurlijk, maar dreigt te verruigen door opslag van Reuzenberenklauw. Voor behoud van zonbestraling wordt deze soort periodiek ondergronds aangepakt. Het huidige beheer wordt verder voortgezet.

Cumulatie

Bij de toetsing van de effecten op de staat van instandhouding, hebben wij ook onderzocht of er cumulatieve effecten kunnen optreden als gevolg van andere plannen of projecten die in de omgeving van het plangebied uitgevoerd (gaan) worden. In de omgeving van het plangebied geldt een omgevingsvergunning, die betrekking heeft op dezelfde lokale populatie van de platte schijfhoren. Het gaat om de omgevingsvergunning met kenmerk ODH1292460. In deze beschikking is ten aanzien van deze soort het volgende opgenomen:

“Het permanent verloren leefgebied (707 m²) wordt gecompenseerd door de aanleg van 708 m² nieuw leefgebied, ingericht volgens de ecologische eisen van de soort. Watervegetatie die anders verloren zou gaan, wordt verplaatst naar dit compensatiegebied om de vestiging van de soort te bevorderen.

Mitigerend wordt het schonen en baggeren van watergangen gefaseerd en zo beperkt mogelijk uitgevoerd, zodat verstoring van de soort wordt geminimaliseerd. Verplaatsing van individuen of eieren vindt niet plaats, omdat dit ecologisch niet effectief is en mogelijk schadelijk. Wel mag vegetatie waarop de soort voorkomt worden verplaatst. De werkzaamheden worden gefaseerd uitgevoerd en zijn naar verwachting medio augustus 2027 afgerond. Het beheer vindt plaats conform de Gedragscode Soortenbescherming van de Unie van Waterschappen.”

Binnen het LBSP zijn diverse transformatieplannen waarbij watergangen tijdelijk of permanent worden gedempt of verstoord. Het merendeel van deze werkzaamheden vindt plaats ten zuiden van de Einsteinweg. Om verstoring van watergangen waarin watervegetatie uit het plangebied is geplaatst te voorkomen, dient deze vegetatie te worden aangebracht in een watergang ten noorden van de Einsteinweg, waar geen platte schijfhoren is aangetroffen.

Gelet op de compenserende maatregelen en het beperkte effect van deze al verleende omgevingsvergunning op lokaal niveau is geen sprake van cumulatieve effecten op de staat van instandhouding van dezelfde lokale platte schijfhoren.

Op grond van het vorenstaande zijn wij van mening dat de voorgestelde maatregelen, met inachtneming van de voorschriften, voldoende zijn om negatieve effecten te voorkomen dan wel tot een minimum te beperken. De werkzaamheden leiden niet tot verslechtering van de staat van instandhouding van de platte schijfhoren.

Samenhangende besluiten

Bij deze beoordeling is uitsluitend gekeken naar mogelijke effecten op de platte schijfhoren op basis van de aangeleverde informatie. Er kunnen nog andere bepalingen van kracht zijn, op grond waarvan vergunningen, toestemmingen of meldingen benodigd zijn om de gevraagde activiteiten te kunnen uitvoeren. Kijk voor meer informatie op: <https://omgevingswet.overheid.nl/checken>.

Conclusie

Op grond van het vorenstaande is de zekerheid verkregen dat de aanvraag voldoet aan het toetsingskader dat betrekking heeft op de in de aanvraag opgenomen flora- en fauna-activiteit en beschermde soorten, zodat de aangevraagde omgevingsvergunning zoals bedoeld in artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder g, van de Omgevingswet wordt verleend. Aan deze omgevingsvergunning zijn voorschriften verbonden. De omgevingsvergunning treedt in werking vanaf de dag waarop vier weken zijn verstreken sinds de dag van bekendmaking en is geldig tot en met 31 december 2029.

omgevingsdienst
Haaglanden

Bezoekadres

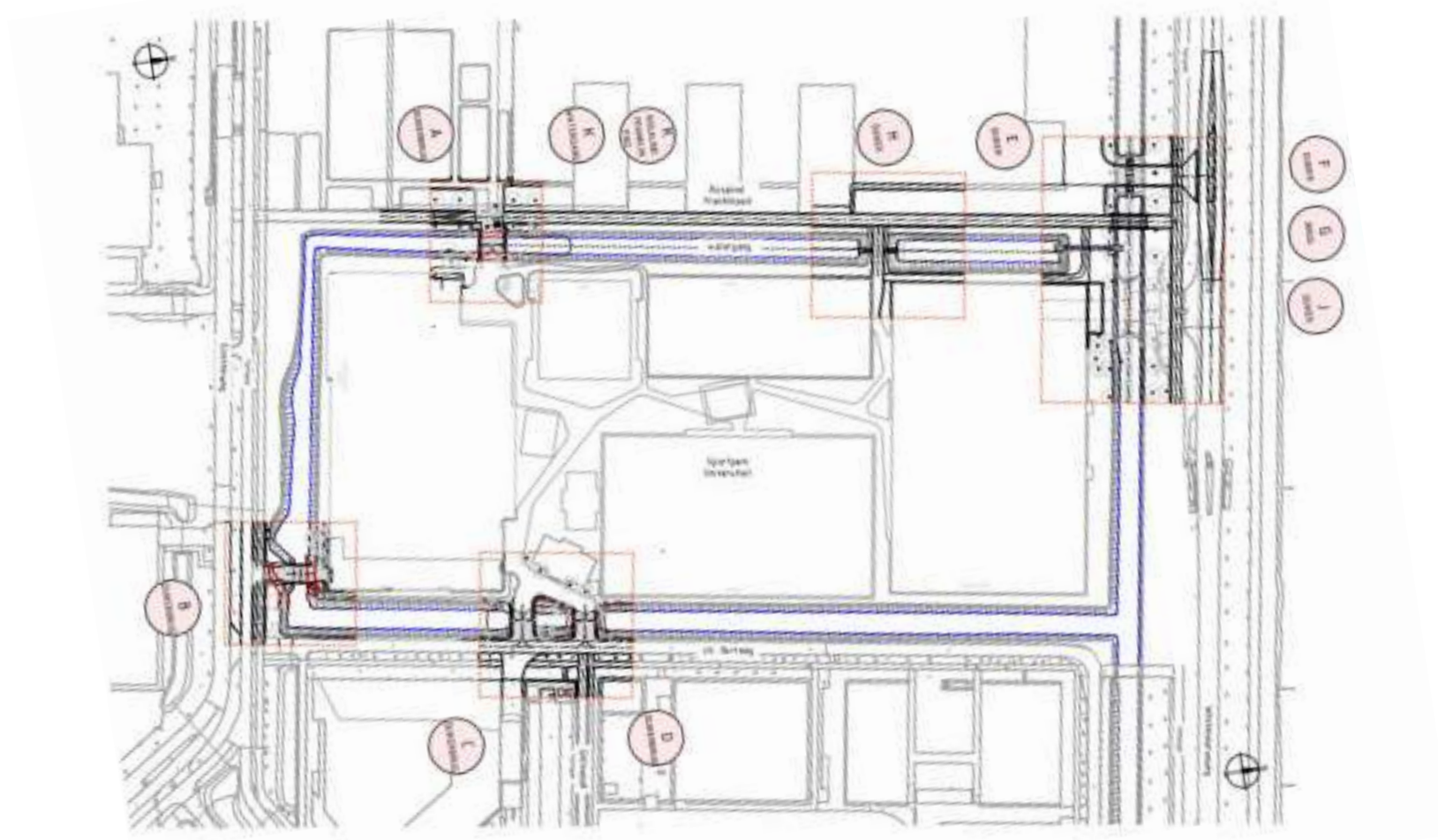
Zuid-Hollandplein 1
2596 AW Den Haag

Postadres

Postbus 14060
2501 GB Den Haag
(070) 21 899 02
vergunningen@odh.nl
www.odh.nl

Appendices

Appendix I Exacte locaties nieuwe bruggen

omgevingsdienst
Haaglanden

Bezoekadres

Zuid-Hollandplein 1
2596 AW Den Haag

Postadres

Postbus 14060
2501 GB Den Haag
(070) 21 899 02
vergunningen@odh.nl
www.odh.nl

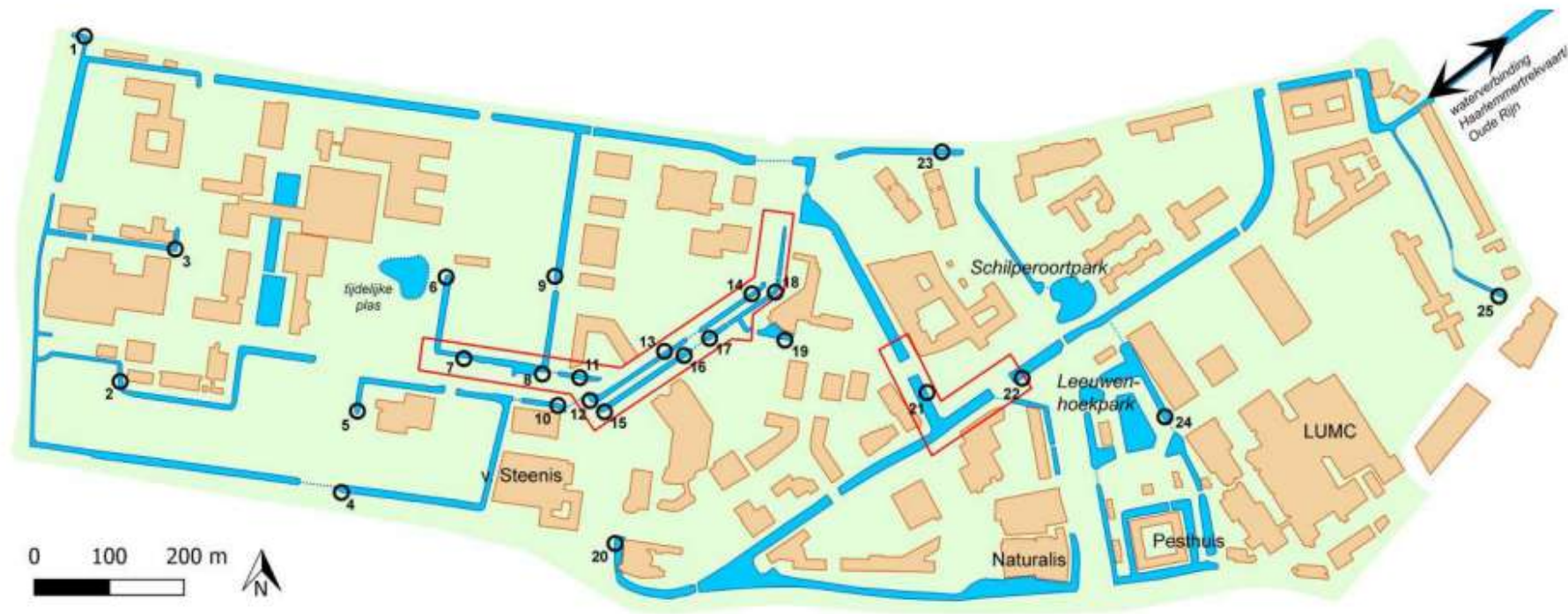
Appendix II Nieuwe inrichting

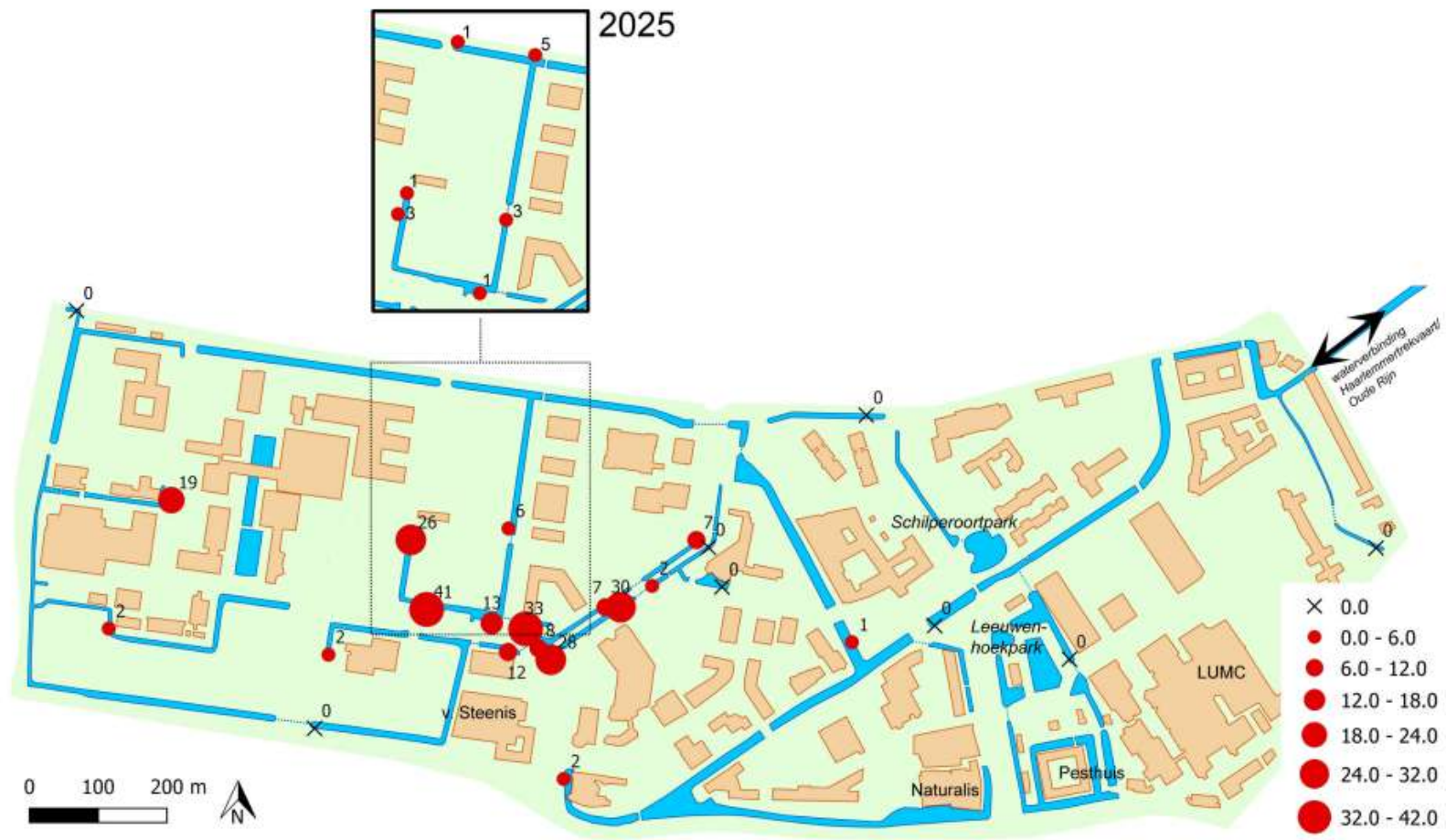
Appendix III Onderzoeksgebied

Onderzoeksgebied 2020

Onderzoeksgebied 2025

omgevingsdienst
Haaglanden

Bezoekadres

Zuid-Hollandplein 1
2596 AW Den Haag

Postadres

Postbus 14060
2501 GB Den Haag
(070) 21 899 02
vergunningen@odh.nl
www.odh.nl

